

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård

Yttrande över Ds 2014:41 Medicrimekonventionen

Inledningsvis ser Tullverket i stort sett positivt på Medicrimekonventionen, men vill lämna några synpunkter med anledning av den föreslagna lagstiftningen och konventionen.

Synpunkter på förslag till ny lagstiftning

Förtydligande av begreppet eget bruk

I förslaget till lagen om straff för brott som rör förfalskade läkemedel och medicintekniska produkter omfattar 4 och 6 §§ enbart olovlig befattning i annat syfte än för eget bruk. Någon definition eller annat förtydligande uttalande ges dock inte av vad som avses med "eget bruk" vilket innebär att det finns en uppenbar risk för att begreppet "eget bruk" kan komma att tolkas på olika sätt.

Som jämförelse kan nämnas att i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 finns ett undantag för tullmyndigheternas möjligheter att ingripa i art. 1.4:

"Denna förordning ska inte tillämpas på varor av icke-kommersiell karaktär som ingår i resandes personliga bagage."

Här är alltså undantaget begränsat till att enbart omfatta varor som tas med av en resande vilket innebär att all annan typ av transporter inte är undantagna.

Tullverket önskar därför ett förtydligande av vad som avses med begreppet "eget bruk" i den nya lagstiftningen.

Tillämpningsområdet i förhållande till annan EU-medlemsstat

I 4 och 6 §§ förekommer begreppet ”för in till eller ut ur landet” vilket kan skapa osäkerhet om vid vilka tillfällen lagen är tillämplig för Tullverkets vidkommande avseende tredje land och annat EU-land. Tullverket har i dag inte några möjligheter att kontrollera försändelser som misstänks innehålla förfalskade läkemedel som kommer från ett annat EU-land. I promemorian finns inte heller något förslag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen). Det anges att utökade befogenheter i detta avseende skulle kunna vara ett bra verktyg som kan bidra till effektivare brottsutredningar men att frågor om åtgärder som begränsar den fria rörligheten inom EU måste utredas i ett större sammanhang än i denna promemoria.

För Tullverket är detta en viktig fråga. Tullverket har tillsammans med Läkemedelsverket genom en gemensam arbetsgrupp, Samrådsgruppen mot olagliga läkemedel (SOL), skrivit till regeringen i maj 2014 om ett behov av ett tillägg i 3 § inregränslagen för läkemedel. Utan denna ändring kommer Tullverket inte att kunna kontrollera och därmed inte heller kunna ingripa mot olagliga eller förfalskade läkemedel från ett annat EU-land. Bestämmelserna i lagen (2000:1225) om straff för smuggling blir inte heller tillämpliga i sådana fall.

Skärpning av maxstraffet

Tullverket ser positivt på de straff på två år och för grova brott sex år som föreslås i 3-6 §§ och 7 §. Två år som maxstraff finns i dag i varumärkeslagen (2010:1877) för varumärkesintrång. En skärpning av maxstraffet har diskuterats tidigare men inte genomförts. Det föreslagna maxstraffet på sex år anser vi därför vara en tydlig signal att dessa brott är allvarliga och bör beivras därefter.

Synpunkter på konventionens innehåll om samarbete

Som beskrivs i promemorian utgör läkemedelsmyndigheternas engagemang ett nyckelredskap, för ett effektivt skydd av folkhälsan. Det poängterades emellertid att det finns ett behov av att förstärka de befintliga samarbetsstrukturerna mellan relevanta myndigheter, genom att organisera en nationell kontaktpunkt och mekanism för överförande av information. Inom samarbetet förväntas varje part sträva efter att, där så är möjligt, integrera förebyggande och bekämpning av förfalskning av medicinska produkter och liknande brott i stöd- eller utvecklingsprogram till förmån för tredjeländer. Europarådets modell för ett nätverk av enskilda kontaktpunkter (Single Points of Contact, SPOC) togs upp som ett exempel.

Tullverket stöder fullt ut tanken om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete och informationsutbyte. Vi anser också att Läkemedelsverket är den myndighet

som är bäst lämpad att leda det arbete som beskrivs i artiklarna 17 och 18 i konventionen.

Förtydligande

Avslutningsvis vill vi som ett förtydligande påpeka att det som står på sidan 74 i promemorian: ”*Tullverkets befogenheter mot länder utanför EES är reglerade i Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen samt i tullagen (2000:1281)*” är fel. Det ska vara ”*Tullverkets befogenheter mot länder utanför EU...*” Samma sak gäller det som står i nästa mening: ”*Anmälningsskyldigheten vid import av varor finns i artikel 40 i tullkodex och omfattar alla varor som importeras från länder utanför EES.*” Även här gäller anmälningsskyldigheten för import av varor från länder utanför EU.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Therese Mattsson, beslutande, överdirektören Per Nilsson, sakkunnige Jonas Karlsson, nationella specialisten Linda Riisenberg och verksjuristen Karin Engstrand, föredragande.

TULLVERKET

Therese Mattsson

Karin Engstrand